

Kokkolan kauppaopiston opiskelija

Lentokentällä havaitsimme, että Romaniassa oli tänä talvena enemmän lunta kuin Suomessa. Ilma oli kuitenkin melko lauha ja terminaalin lattiat kuraisena. Siivooja luuttusi heti ovelta lattioita heikon näköisellä lattianpesuvälineellä, uittaen sitä välillä mustanvärisessä vedessä.

Saimme aika katastrofaalisen kuvan Romanian pääkaupungista. Lunta oli satanut noin puoli metriä ja maan aurasvälineet olivat mitä olivat, sillä lumen sataminen ei ollut mitään jokatalvista. Liikenne oli hurjaa, autoilijat tyytättilivät toisilleen ja tyyräsivät siihen väliin mihin mahtuivat. Kävimme pankissa vaihtamassa eurot Romanian valuuttaan leihin. Pankin lattialla oli muutama senttimetri asiakkaiden kenkien mukana kulkeutunutta sulanutta lunta.

Matkalla Craiovaan saimme kokea, millaista on olla moottoritillä hurjan kuljettajan kyydissä. Auton nopeusmittari hipoi useampaan otteeseen 170 kilometrin tuntivauhtia eikä tien kunto ollut joka kohdalta ihan priimaa. Saimme myös todistaa myös miten ajaa romanialainen mies, joka ei anna periksi muille autoilijoille. Suoraan sanoen saimme olla iloisia että selvisimme matkasta hengissä. Ohittelemisen sekä pientareen että vastaan tulevien kaistan puolelta tuntui olevan sallittua ainakin kyseisen kuskin ja kilpailevan taksikuskin mielestä.

Työharjoittelupaikkamme oli yksi ja puoli vuotta sitten avattu Hypermarket Pic. Paikka oli todella siisti ja vaikutti aluksi todella suurelta. Picin johtaja ja hänen assistenttinsa ottivat meidät lämpimästi vastaan. He olivat luultavasti yhtä innostuneita ja odottavaisia työharjoittelusta kuin mekin. Tutustuttuamme pikaisesti osastoihin ja henkilökunnan tiloihin saimme Picin logoilla varustetut t-paidat työpaidoiksi ja meille tehtiin omat nimilaput. Tulimme työpaikalta samalla tavalla kuin menimme; ilmaisella ja aina samaa reittiä kulkevalla bussilla.

Koulualue, missä yöpymispaikkamme sijaitsi, oli rajattu aidalla, ja sinne pääsi vain yhden portin kautta, missä oli aina yötä päivää vartija. Kaikki vartijat eivät olleet saaneet ilmeisesti tietoa meistä, sillä kun astuimme portilta alueelle, huusi vartija meille jotain romanian kielellä. Säikähdimme vihaiselta kuulostavaa vartijaa, hänellä roikkui pampukin vyöllään. Yritimme selittää englanniksi, että olimme työharjoittelijoita ja yövyimme asunnoilla. Loppujen lopuksi muutamat opiskelijat ymmärsivät hakea koululta englantia puhuvan opettajan avuksi tilannetta selvittämään. Tilanne selvisi ja siitä lähtien vartija hymyili meille oikeinkin nätisti kulkiessamme portista.

Saimme työpaikalla yllätykseksemme olla kassalla - tietysti romanian puhuvan kassaneidin seurassa vierestä. Olimme myös paljon kosmetiikkaosastolla. Työpaikalla oli noin 5 työntekijää jotka puhuivat sujuvasti englantia. He kertoivat että siellä olomme oli jotain suurta ja mullistavaa, koska siellä ei heidän puheidensa mukaan ”koskaan tapahtunut mitään”. Työpaikalle iskikin hetkeksi englanninkielibuumi, ”Hi! How are you? Nice to meet you!” Kaikki työntekijät olivat kohteliaita ja mukavia. Meiltä kyseltiin paljon Suomesta ja etenkin miksi tulimme juuri Romaniaan ja mitä mieltä olimme heidän kotimaastaan.

Ensimmäisen työviikon aikana meillä oli joka iltapäivä kaksi tuntia romaniankielen opiskelua. Koulun englanninopettaja opetti meitä. Romaniankielen opiskelu oli yllättävän helppoa englanniksi. Huomasimme, että myös toisilleen vieraat ihmiset olivat kohteliaita. He auttavat toisiaan bussissa, antavat paikkansa vanhuksille ja miehet avaavat naisille oven ja päästävät ensimmäisenä.

Toisella viikolla saimme viimein tavata opiskelijoita. He olivat meitä muutamia vuosia nuorempia, mutta se ei haitannut. Menimme syömään Mc Donaldsiin ja juttelimme. Kysymyksiä esitettiin paljon. Kaikkiin ei edes ehtinyt vastata kun tuli jo seuraava.

Viikonloppuna kävimme shoppailemassa lähellä olevassa kauppakeskus Mercurissa. Vaatekaupat olivat erilaisia kuin Suomessa. Tuotteita ei ehkä ollut kuin kaksi erilaista ja vain yhtä tai kahta kokoa, mutta hintataso olikin paljon alhaisempi. Kävimme sunnuntaina myös balettiesityksessä. Siellä oli todella paljon nuoria katsomassa esitystä.

Saimme käydä myös englannintunnilla koulussa. Oppilaat tervehtivät opettajaa tämän tullessa luokkaan nousemalla seisomaan ja tervehtimällä. Muuten tunnilla oli aikalailla samanlaista kuin Suomessa.

Seuraavana viikonloppuna menimme muutamien opiskelijoiden kanssa jäätelölle ja kiertelimme muutamissa diskoissa. Kävimme katsastamassa myös paikan, jossa kuunneltiin romanialaista manele-musiikkia. Se oli melko erilaista musiikkia, jonka kuuntelemista ei ehtinyt oppia kuukauden aikana. Ehkä manele-musiikki on Romaniassa sama asia kuin iskelmät Suomessa.

Viimeinen viikko töissä alkoikin sitten näytöllä, joka meni hyvin. Loppuviikon saimme tehdä aika leppoisasti töitä, sillä oli hankaluuksia löytää englantia puhuvia työntekijöitä. Perjantaina kahvitelimme johtajan assistentin kanssa ja juttelimme harjoittelujaksostamme. Hän kutsui meidät käymään Picissä, jos joskus tulevaisuudessa sattuisimme käymään siellä päin. Harjoittelujakso oli todella antoisa ja kokemuksellinen! Kannattaa todellakin mennä Romaniaan ja etenkin Hypermarket Piciin työharjoitteluun, jos vain saa siihen mahdollisuuden. Se nimittäin, jos jokin on mahdollisuus! Meilläkin oli ennakkoluulomme maasta, mistä suurin osa oli täysin väärä! Plussana vielä se että maassa on – ainakin vielä – halpaa, niin eläminen kuin shoppailukin!

Liikenne ja liikenteessä käyttäytyminen Romaniassa, vaikka toisin luulisi, oli todella hienoja ja uusia autoja. Tosin luulisi, että he tahtoisivat edes yrittää suojella autoaan, mutta aina ei siltä vaikuttanut. Teillä ohitellaan päättömästi ja ujuttaudutaan vaikka väkisin pienimpäänkin mahdolliseen rakoon. Jos sopivaa parkkipaikkaa ei tahtonut löytyä, tökättiin auto lähimmälle pientareelle, lyötiin hätävilkut päälle ja mentiin kauppaan. Teiden kuntokaan ei aina ollut ykkösluokkaa, mutta se ei kaikkien vauhtia vähentänyt. Pahinta liikenne oli kuitenkin Bucarestissä.

Romanialaiset käyvät vapaa-ajallaan paljon ulkona syömässä. Johtunee todella alhaisista hinnoista, sillä vaikka menit hienoon ravintolaan, ostit kaikki alkuruokaan ja kahviin, sait pulittaa siitä vajaat 15 euroa. Yleensä hinta oli kuitenkin 5-6 euroa. Ja kun mennään ulos syömään, siihen menee myös aikaa. Ateriointi saattoi kestää 2-3 tuntia, vaikka oltiin ”vain päivällisellä”.

Romaniassa syödään paljon ja kauan. Siellä on myös paljon perinneruokia. Leipää ja perunoita syötiin paljon. Suurta herkkua oli kaikki eläinten sisäelimet. Saimme maistaa muun muassa valkosipulilla maustettua sianvatsalaukkukeittoa. Ruokajuomana he juovat yleensä limsaa tai tuoremehuja. Muutenkin ihmiset kaupassa asioidessaan ostivat kärrykaupalla – sananmukaisesti – limsaa. Romanian kraanavesi on puhdasta, mutta maistuu niin paljon kloorille, että useimmat siellä käyttävät juomavetenä pullovettä. Maidon juonti oli todella vähäistä.

Alkoholikulttuuri on erilainen kuin Suomessa. Nuoret saattavat juoda hieman alkoholia viikonloppuna, mutta useimmat eivät käytä sitä lainkaan.

Kassalla rahastaessa tuli aina katsoa asiakkaasta millaisina tämä tahtoo rahat takaisin. Esimerkiksi jos asiakas näytti köyhältä, tuli hinta antaa täsmälleen tasan takaisin, tai jos mahdollista, pyöristää vaihtorahaa hieman ylöspäin. Useimmiten miesasiakkaat eivät ottaneet pieniä kolikoita vastaan, vaan jättivät ne ottamatta. Rahoja ei myöskään aina annettu käteen, vaan lasketti kassapöydälle.

Kaupoissa voitiin maksaa myös ”lipuilla”, joissa oli merkintä lipun arvosta. Todella harvat asiakkaat maksoivat luottokortilla.

Rahastaessa ja tuotteita skannatessa tuli olla tarkkana, sillä jos myyjän kassa on miinuksella työpäivän päättyessä, lähtee puuttuva summa hänen palkastaan.

Työpaikalla käyttäydytään toisia työntekijöitä kohtaan kohteliaasti. Miehet avaavat oven naiselle ja päästävät naiset ensin. Johtajaa ja itseä ”korkeampia” henkilöitä tervehdittiin kuitenkin ehkä useammin kuin muita.

Töihin tullaan täsmällisesti. Tauoilla käytiin aika vapaasti. Periaatteessa heillä oli tauot järjestelty samalla tavalla kuin Suomessa, mutta jos esimerkiksi ei ollut paljon hommia, saatettiin mennä tupakkatauolle istumaan. Jos kassaneideillä ei ollut asiakkaita, he seurustelivat keskenään. Työpaikalla oli 400 - 500 työntekijää vartijat ja siivoojat mukaan lukien, joten voi kuvitella, että päivän hiljaisimpina hetkinä on vähemmän töitä.

Tauoilla työntekijät söivät kaupasta ostamaansa leipää ja lisukkeita ja joivat useimmiten limsaa. Kahvinjuonti ei ollut niin yleistä kuin Suomessa. Ihmiset ovat äänekkäitä ja iloisia. Puhutaan paljon ja istutaan porukassa.

Henkilökunnan tiloille mennessä ovella oli tarkastus, ettei mukana ole maksamattomia tuotteita. Jos kaupan puolelta osti jotain, tuli ne maksaa työntekijöiden omalle kassalle, ja näyttää kuitti tuotteineen vartijalle. Miehillä ja naisilla oli omat vartijansa.

Kaupassa oli paljon vartijoita; henkilökunnan tilojen ovilla sekä kauppojen hälytysporteilla kauppaan tullessa ja kassoilla. He tarkastivat kuitit ja ottivat tavarasäilytykseen tavaroita. Huomioni kiinnitti myös siivoojien paljous. Kaupassa siivoojat olivat töissä samalla tavalla kuin muutkin, koko sen ajan minkä kauppa oli auki. Kaupassa siis pidettiin todella hyvä huoli puhtaudesta.

Työvaatetus oli jaoteltu eri osastojen välillä. Työntekijöillä oli T-paidat PIC:in logolla ja nimimerkillä. Paidan väri riippui siitä, millä osastolla työskenteli. Kassaneideillä oli punaiset valkoiset kauluspaidat punaisine jakkutakkeineen ja minihameineen. Tekniikkaosaston myyjillä oli punaiset paidat ja mustat puvunhousut. Vartijoilla oli viininpunaiset puvut.

Työntekijöiden palkka oli selvästi alhaisempi kuin Suomessa. Keskimääräinen kuukasipalkka pyöri 150-200 euron paikkeilla.

Koulussa rehtori on todella vaikutusvaltainen. Opettajat suorastaan pelkäävät rehtoria. Tavatessaan toisiaan tutut vaihtavat keskenään poskisuudelmat tai esimerkiksi miehet keskenään kättelevät.

Nuoret menevät todella nuorena naimisiin ja on harvinaista jos ei seurustella. Nuoret eivät kuitenkaan muuta omiin asuntoihinsa kovin aikaisin. Tupakkaa maassa poltetaan käytännöllisesti katsoen kaikkialla muualla paitsi kaupoissa, ja luultavasti ei myöskään sairaaloissa yms. Naisilla oli melkein poikkeuksetta korkokengät ja paljon koruja. Suurin osa romanialaisista on ortodokseja. Uskonto merkitsee heille paljon, ainakin vanhemmalla iällä. He myös kyselevät paljon uskonnosta. Myös perhe kuuluu kysymyksistä ensimmäisiin mikä esitetään.

Ihmiset ovat iloisia ja puheliaita. He juttelevat suureen ääneen ja elehtien. Siten he ajattelevat, että jos olet hiljaa tai muuten olet ottamatta asiaan kantaa, olet tylsistynyt tai ujo. Ihmiset ovat

ystävällisiä, iloisia ja puhuvat paljon. Joskus busseissa paikallisilla saattoi syntyä vilkkaitakin keskusteluja asioista, joiden aiheita emme kuitenkaan ymmärtäneet.

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 13:38